

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS (ES) 2024/1711 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 2, 48¹, 48³, 59 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO PROJEKTO
ATITIKTIES LENTELĖ**

2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1711 kuria dėl Sąjungos elektros energijos rinkos modelio tobulinimo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2018/2001 ir (ES) 2019/944 (toliau – Direktyva)	Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 48 ¹ , 48 ³ , 59 straipsnių ir priedo pakeitimo projektas (toliau - Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas)	Direktyvos perkėlimo (įgyvendinimo) lygis (visiškas, dalinis)
1 straipsnis		
Direktyvos (ES) 2019/944 pakeitimai		
66 straipsnis		
Nukrypti leidžiančios nuostatos		
<p>6. Nukrypstant nuo 40 straipsnio 4 dalies, Estijos, Latvijos ir Lietuvos perdavimo sistemos operatoriai gali naudotis balansavimo paslaugomis, kurias teikia šalies elektros energijos kaupimo paslaugų teikėjai, su perdavimo sistemos operatoriais susijusios įmonės ir kiti perdavimo sistemos operatoriams priklausantys įrenginiai.</p> <p>Nukrypstant nuo 54 straipsnio 2 dalies, Estija, Latvija ir Lietuva gali leisti savo perdavimo sistemos operatoriams ir su perdavimo sistemos operatoriais susijusioms įmonėms turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius nerengiant atviro, skaidraus ir nediskriminacinio konkurso ir gali leisti tokiems energijos kaupimo įrenginiams pirkti arba parduoti elektros energiją balansavimo rinkose.</p>	<p>Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas</p> <p>2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos „101¹. Susijusi įmonė – bet kokios teisinės formos įmonė, kurią su elektros energetikos įmone sieja bendri dalyviai (dalyvavimas), kontrolė (kai turima 20 procentų ar daugiau akcijų arba balsavimo teisė, arba teisė skirti valdymo organų narius) ar vadovai, taip pat įmonė, priklausanti tiems patiems akcininkams.“</p> <p>48¹ straipsnis. Energijos kaupimo veiklos principai ir energijos kaupimo įrenginių savininkų teisės „5. Energijos kaupimo įrenginio savininkui, perdavimo sistemos operatoriui teikiančiam izoliuoto darbo rezervo paslaugą, Vyriausybės paskirtam elektros energijos kaupimo įrenginių sistemos operatoriui šio straipsnio nuostatos taikomos tiek, kiek jos neprieštaruja Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo nuostatoms.“</p>	Visiškas

Pirmoje ir antroje pastraipose nurodytos nukrypti leidžiančios nuostatos taikomos ne ilgiau kaip trejus metus nuo Estijos, Latvijos ir Lietuvos prisijungimo prie žemyninės Europos sinchroninės zonos. Jei būtina užtikrinti tiekimo saugumą, Komisija pradinį trejų metų laikotarpį gali pratęsti ne ilgiau kaip penkeriems metams.

48³ straipsnis. Perdavimo sistemos operatoriaus teisės į energijos kaupimo įrenginius

„2. Pagal perdavimo sistemos operatoriaus **ir (ar) su perdavimo sistemos operatoriumi susijusios įmonės** pagrįstą Tarybos nustatyta tvarka teikiamą prašymą Taryba leidžia perdavimo sistemos operatoriumi **ir (ar) su perdavimo sistemos operatoriumi susijusiai įmonei** turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti arba eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius, jeigu Taryba patvirtina, kad tie energijos kaupimo įrenginiai yra integruotieji elektros tinklo komponentai. Be to, Taryba leidžia perdavimo sistemos operatoriumi **ir (ar) su perdavimo sistemos operatoriumi susijusiai įmonei** turėti nuosavybės teise energijos kaupimo įrenginių, juos plėtoti, valdyti arba eksploatuoti, jeigu Taryba nustato, kad yra įvykdytos visos šios sąlygos:“.

„2². Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos perdavimo sistemos operatoriumi **ir (ar) su perdavimo sistemos operatoriumi susijusioms įmonėms**, teikiant balansavimo paslaugas ne ilgiau kaip trejus metus nuo Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu momento. Pradinis trejų metų laikotarpis, numatytas Direktyvos (ES) 2019/944 66 straipsnio 6 dalyje, suderinus su Europos Komisija, gali būti pratęstas ne ilgiau kaip penkeriems metams, jeigu būtina užtikrinti tiekimo saugumą.“

„2³. Šio straipsnio 2² dalyje nurodytų paslaugų teikėjo (-ų) patiriamų sąnaudų, įskaitant investicijų grąžos, tinkamumas pripažįstamas Tarybos nustatyta tvarka ir, jeigu sąnaudos pripažįstamos ekonomiškai pagrįstomis šių paslaugų teikėjo (-ų) sąnaudomis, jos įtraukiamos į reguliuojamų paslaugų kainas (papildomų paslaugų įsigijimo dedamąją prie perdavimo paslaugos ir (ar) kitas kainas). Nustatydama kainodaros tvarką ir (ar) principus Tarybą atsižvelgia ir į šio įstatymo 67 straipsnio 1 dalį.“

59 straipsnis. Elektros energijos rinkos modelis

„5. Balansavimo energija prekiaujama ir atsiskaitymai už disbalansą vykdomi balansavimo paslaugų rinkoje sutarčių tarp rinkos dalyvių

	pagrindu šiame įstatyme, Reglamente (ES) 2017/2195 ir Elektros energijos rinkos taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis, išskyrus šio įstatymo 48 ¹ straipsnio 5 dalyje ir 48 ³ straipsnio 2 ² dalyje nustatytus atvejus. Perdavimo sistemos operatorius rengia balansavimo paslaugų teikimo sutartis (balansavimo paslaugų teikėjams taikomų nuostatų ir sąlygų) ir atsiskaitymo už disbalansą sutartis (už balansą atsakingoms šalims taikomų nuostatų ir sąlygų) standartines sąlygas, teikia jas tvirtinti Tarybai ir, Tarybai patvirtinus, paskelbia savo interneto svetainėje.“	
7. Nukrypstant nuo 40 straipsnio 4 dalies ir 54 straipsnio 2 dalies, Kipras gali leisti savo perdavimo sistemos operatoriui turėti nuosavybės teise, plėtoti, valdyti ir eksploatuoti energijos kaupimo įrenginius nerengiant atviro, skaidraus ir nediskriminacinio konkurso. Pirmoje pastraipoje nurodyta nukrypti leidžianti nuostata taikoma tol, kol Kipro perdavimo sistema bus sujungta su kitų valstybių narių perdavimo sistemomis.	Nuostatų perkelti nereikia.	Visiškas
2 straipsnis		
Perkėlimas į nacionalinę teisę		
1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip 2025 m. sausio 17 d. Nukrypstant nuo šios dalies pirmos pastraipos, valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad 2 straipsnio 2 ir 5 punktų būtų laikomasi ne vėliau kaip 2026 m. liepos 17 d. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda	Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo priedas ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI <...> 22. 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1711 kuria dėl Sąjungos elektros energijos rinkos modelio tobulinimo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2018/2001 ir (ES) 2019/944.	Dalinis

<p>daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.</p> <p>2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.</p>		
3 straipsnis		
Įsigaliojimas		
<p>Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo <i>Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje</i>.</p>	<p><u>Pastaba:</u> ši Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į nacionalinę teisę.</p>	<p>Visiškas</p>
4 straipsnis		
Adresatai		
<p>Ši direktyva skirta valstybėms narėms.</p> <p>Priimta Briuselyje 2024 m. birželio 13 d.</p> <p>Europos Parlamento vardu</p> <p>Pirmininkė</p> <p>R. METSOLA</p> <p>Tarybos vardu</p> <p>Pirmininkė</p> <p>H. LAHBIB</p>	<p><u>Pastaba:</u> ši Direktyvos nuostata nereikalauja perkėlimo į nacionalinę teisę.</p>	<p>Visiškas</p>